

Anna Anderman
Dnr LI2025/01587

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

STONO 2025.006

Yttrande från Stockholm Nordost avseende förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Sammanfattning av våra synpunkter

Stockholm Nordost vill lämna följande synpunkter:

- Stockholm Nordost bedömer att Roslagsbanan till Arlanda behöver omfattas i det fortsatta arbetet för att stärka tillgängligheten till Arlanda.
- Stockholm Nordost bedömer att åtgärderna för att hantera kapacitetsbristerna på Norrortsleden (väg 265) behöver prioriteras utifrån att det är en viktig länk mellan Europavägarna E4 och E18 och vidare mot Kapellskär. Åtgärder krävs skyndsamt för att kunna hantera den ökade trafiken vid Förbifartens öppnande 2030.

Stockholm Nordost är en frivillig sammanslutning av kommunerna i nordost dvs Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker. Stockholm Nordosts kommuner har över 273 000 invånare. Samarbetet syftar till att säkerställa en långsiktigt hållbar utveckling i regionen, med stark tillväxt och förbättrade kommunikationer i ett sammanhållet system. Stockholm Nordost har sex prioriterade frågor som de driver gemensamt.

- **Roslagsbanan till Arlanda** är en förutsättning för näringslivets fortsatta tillväxt och kompetensförsörjning, både nationellt och regionalt. En utveckling av Roslagsbanan, med förlängning till Arlanda och ny bytespunkt vid Norrortsleden, bidrar till ett mer robust och redundant kollektivtrafiksystem till och från flygplatsen och dess arbetsplatser och skapar förutsättningar för fler hållbara marktransporter samt knyter samman regionala stadskärnor och skapar förutsättningar för en flerkärnig region.
- **Bytespunkt Danderyd och förbättrad framkomlighet på E18** – En bättre kollektivtrafiknod med tunnelbana, Roslagsbana och bussar ger framtida utvecklingsmöjligheter för bytespunkt Danderyd som är en viktig koppling västerut mot Solna, Sundbyberg och Sollentuna. Även åtgärderna på väg 77 behöver genomföras för att kunna avlasta E 18 och Norrortsleden.
- **Bättre framkomlighet på Norrortsleden** behövs för att binda samman regionen. Norrortsleden möjliggör en effektiv kollektivtrafik med buss och knyter ihop regionala stadskärnor. Förbättrad framkomlighet på Norrortsleden kommer att bli nödvändigt när Förbifart Stockholm öppnar och riskerar att ytterligare öka belastningen på en redan ansträngd tvärled.

- **Kapacitetsstark kollektivtrafik** behöver knyta samman de regionala stadskärnorna Täby centrum-Arninge och Kista-Sollentuna-Häggvik och vidare västerut. Idag saknas möjligheten att göra effektiva kollektivtrafikresor mellan dessa målpunkter.
- **Sjötrafik** kan avlasta ansträngd landinfrastruktur och bidra till att utveckla skärgården. Det finns goda möjligheter till utveckling av vattenvägarna både för gods och persontransporter.
- **Regional cykling** och infrastruktur för denna behöver utvecklas som ett komplement till kollektivtrafiken. En viktig del i en utbyggd regional cykelinfrastruktur är att den är trafiksäker och når viktiga mål- och bytespunkter. Då skapas förutsättningar för hållbara val och effektiva resmönster.

Stockholmsregionen är Sveriges motor

Stockholmsregionen är Sveriges motor. Kommuninnevånarna och deras kompetens är en viktig resurs för Sveriges framtidstro och konkurrenskraft. Företagarnas förutsättningar är viktiga för kommunernas utveckling och det är oftast bristande infrastruktur och kommunikationer som hindrar tillväxt och utveckling. Tillgång till personal med rätt kompetens hindras på grund av att transportsystemet inte motsvarar behoven.

Den presenterade planen har tydligt redogjort för de prioriteringar som gjorts vilket även återspeglas i förslaget till åtgärder. Att underhåll av befintlig infrastruktur fått stort utrymme i planen uppfattas som positivt. Det är även positivt att samhällsekonomiska bedömningar har fått stort genomslag i de föreslagna åtgärderna. För Stockholm Nordost är det viktigt att koppla samman regionen för att förbättra företagens möjlighet att finna rätt kompetens och underlätta tillgängligheten i stort.

Roslagsbanan till Arlanda behöver bli en del av Arlandapaketet

Stockholm Nordost bedömer att Roslagsbanan till Arlanda behöver omfattas i det fortsatta arbetet för att stärka tillgängligheten till Arlanda

Stockholm Nordost har mycket bristfällig kollektivtrafik till Arlanda vilket även uppmärksammas i Arlandasamordnarens utredning. Den långsiktiga förbättringen bedömer Stockholm Nordost är att förlänga Roslagsbanan till Arlanda. Stockholm Nordost anser att med Roslagbanan utbyggd till Arlanda förbättras internationell, nationell och regional tillgänglighet. En utbyggd spårkapacitet till Arlanda kommer att ge redundans i trafiksystemet, stärka beredskapsförmågan samt öka möjligheter att resa till och från Nordostsektorn samt centrala Stockholm.

Norrortsleden (väg 265) är en viktig koppling mellan E4 och E18

- *Stockholm Nordost bedömer att åtgärderna för att hantera kapacitetsbristerna på Norrortsleden (väg 265) behöver prioriteras utifrån att det är en viktig länk mellan Europavägarna E4 och E18 och vidare mot Kapellskär. Åtgärder krävs skyndsamt för att kunna hantera den ökade trafiken vid Förbifartens öppnande 2030.*

Stockholm Nordost är positiva till de föreslagna objekten för att åtgärda kapacitetsbristerna på E4. Åtgärderna kommer dock inte vara tillräckliga för Stockholm Nordost då Norrortsleden (väg 265) fortsatt har för dålig kapacitet och framkomlighet. Det finns ett flertal föreslagna åtgärder för sträckan mellan Häggvik och Rosenkälla som alla behövs för att kunna avhjälpa befintlig trängsel och hantera konsekvenserna när Förbifarten öppnar år 2030. Norrortsleden kopplar samman de regionala stadskärnorna Täby C- Arninge och Sollentuna- Häggvik – Kista. När Förbifarten öppnar kan denna led även koppla samman Stockholm Nordost med de regionala stadskärnorna i de södra delarna av Stockholmsregionen. Norrortsleden bristande kapacitet och därigenom brister i robusthet och redundans har studerats och analyserats i en åtgärdsvalsstudie. Norrortsledens Löttingetunnel finns inte med som namngivet objekt, trots att den är planmogen och uppvisar lönsamhet i den samlade effektbedömningen. Norrortsledens Löttingetunnel begränsar möjligheten att utöka kollektivtrafiken på Norrortsleden då restiderna skiljer sig så mycket mellan normal trafik och maxtimme att det inte bedömts möjligt att påföra mer kollektivtrafik. Det innebär även att det är svårt att förbättra tillgängligheten till Arlanda genom bussförbindelser. Det finns även problem både i Häggvik och Rosenkälla som behöver åtgärdas och som borde kunna hanteras med medel i nationell plan genom åtgärdernas kopplingar till E4 respektive E18.

De föreslagna åtgärderna på E4:an är planerade långt fram i tiden vilket innebär att Förbifartens trafik kommer att behöva hanteras med befintlig infrastruktur vilket kraftigt kommer påverka framkomligheten i norra Stockholm. De föreslagna ramarna för trimningsåtgärder har ökat och det faktum att beloppsgränserna för icke namngivna åtgärder höjts skapar ytterligare möjligheter att åtgärda brister i transportsystemet. Det saknas dock i nuläget en tydlig process för hur kommunerna involveras i detta arbete. Kommunerna behöver ges bättre möjlighet till dialog och samverkan via arbetet med verksamhetsplaner och utredningsplanering.

Stockholm Nordost uppskattar arbetet som görs för att skärpa kostnadskontroll och effektivisera genomförandet och ser framemot att kunna bidra i arbetet. Kommunerna behöver ges möjlighet att delta i både planerings- och genomförandeskedena för att optimera resursanvändning och för att kunna bidra till ett effektivt genomförande.

Erik Andersson, Ordförande Stockholm Nordost 2025-2026